

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

PRESSEMELDING FRA NIBIO, 30.8.2017: [Arealbarometer for Vest-Agder](#)

– Stor investeringsvilje blant bøndene i Vest-Agder

Det sier landbruksdirektør i Aust- og Vest-Agder, Tore Haugom, i en kommentar til den oppdaterte oversikten over fylkets arealressurser.

– De siste årene har det blitt satset og gjennomført store investeringer innen melk, sau og storfekjøtt. Dette er positivt, sier Haugom, som mener investeringsviljen er et uttrykk for framtidstro i landbruket i Vest-Agder.

En oppdatert arealressursoversikt for Vest-Agder presentert i NIBIOs fylkesvise Arealbarometer, viser at jordbruksarealet i fylket utgjør om lag 232 100 dekar jordbruksareal. Det er tre prosent av fylkets landareal, og tilsvarer nesten størrelsen på Audnedal kommune.

Melk og storfe utgjør mest

Norge har 11 282 000 dekar jordbruksareal, to prosent av dette er i Vest-Agder. 87 prosent av jordbruksarealet i drift brukes til grovfôrproduksjon og beite for husdyr.

– Jordbruket i Vest-Agder har det til felles med Aust-Agder at brukene er relativt små med små teiger. Andelen leiejord er høy i Agder, sier landbruksdirektør Haugom.

Han forteller at for Vest-Agder totalt sett er det grovforbasert melk- og storfeproduksjon som står for den vesentlige verdiskapningen, med tyngdepunkt på Lista i Farsund. I indre deler av fylket som for eksempel Kvinesdal, Åseral og Sirdal, er det store utmarksområder med godt grunnlag for sauehold.

Stor nedgang i kornproduksjon

Leder for avdeling Landbrukskart i NIBIO, Jostein Frydenlund, har ansvaret for Arealbarometrene som viser ressursgrunnlaget i fylket, og hvordan det brukes. Han beskriver arealressursene i fylket slik:

– Det aller meste av jordbruksarealet i Vest-Agder er det som kalles fulldyrka jord, og som kan brukes til åkervekster og eng. Jorda er også velegna for kornproduksjon når klimaet ligger til rette for det – slik som i denne regionen.

Til tross for gode forutsetninger for kornproduksjon, viser Arealbarometeret at kornproduksjonen er gått ned med 50–60 prosent i perioden 2003 til 2016, avhengig av om en legger til grunn antall dekar eller foretak for beregningen. Landbruksdirektør Haugom begrunner nedgangen med små teiger, kostbar mekanisering og nedlegging av kornmottak i distriktet.

Økt bevisstgjøring på jordressurser

For første gang er også nedbygd jordbruksareal i fylkene med i Arealbarometrene. Tall fra SSB og NIBIO viser at i perioden 2004–2015 er det i Vest-Agder bygd ned 3 524 dekar jordbruksareal. Av dette sto boligbebyggelse, veg og bane for 39 prosent. Hele 41 prosent av det nedbygde arealet befinner seg innen en radius på én km fra et tettsted.

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

PRESSEMELDING FRA NIBIO, 30.8.2017: [Arealbarometer for Vest-Agder](#)

– De bynære jordbruksarealene i kommunene langs kysten er mest utsatt for nedbyggingspress, sier Haugom. Tveit i Kristiansand og rundt sentrumsområdene i Søgne og Lyngdal er typiske eksempler.

Han har tro på at jordvernet kan få drahjelp gjennom økt oppmerksomhet på lokalmat som fører til økt bevissthet på jordressurser i nærområdet. Et eksempel er samarbeidet mellom lokale matleverandører om merkenavnet «4640 Søgne».

– Satsing på lokale merkevarer fra jordbruket kan dermed gi et positivt bidrag til vern av matjorda, hevder Haugum, og dette kan forsterke prioritering av jordvern for eksempel ved utarbeidelse av kommuneplaner.

Bakgrunn og kildemateriale for Arealbarometeret

Jostein Frydenlund har ansvaret for utvikling, oppdatering og formidling av NIBIOs Arealbarometer.

– Kart er ferskvare og det er viktig at de blir oppdatert etterhvert som endringer skjer, sier Frydenlund.

Med økende utfordringer knyttet til matproduksjon, klima og energi, vil også informasjonsbehovet for planlegging og beredskap innenfor disse områdene være økende, mener han.

– Både planleggere og politikere trenger kunnskap om arealkvaliteter og verdien de har for samfunnet, sier Frydenlund.

Arealressurskartene er tilgjengelig via internett og ferske Arealbarometer blir lagt ut på web etter hvert som de er klare. Barometrene viser hvilke areal som kan brukes til landbruksproduksjon, og gir status for hvordan de er i bruk nå. Det blir også laget kommunevise Arealbarometer.

Kontaktperson ved NIBIO

Jostein Frydenlund

Leder for avdeling Landbrukskart, divisjon Kart og statistikk ved NIBIO

Telefon: 45 28 87 14

E-post: jostein.frydenlund@nibio.no

Kontaktperson ved Fylkesmannens i Aust- og Vest-Agder

Tore Haugum

Landbruksdirektør

Telefon: 37 01 78 91 / 97 16 82 71

E-post: fmavtoh@fylkesmannen.no

Arealbarometeret er lagt ved som et pdf-dokument

Figurer, tekst og bilder kan benyttes fritt.

Andre Arealbarometer kan lastes ned her: <http://www.skogoglandskap.no/temaer/arealbarometer>

Detaljerte arealressurskart kan du se her: kilden.nibio.no/

Detaljerte arealressurskart på den enkelte landbrukseiendom finner du her: gardskart.nibio.no/

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

PRESSEMELDING FRA NIBIO, 30.8.2017: [Arealbarometer for Vest-Agder](#)